

L. Dz. 17

Warszawa, dnia 20 kwietnia 2016 r.

**MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
PODSEKRETARZ STANU**

Mariusz Gajda

DZW-I.0230.6.2016.SW

**Pani
Danuta Pająk-Bener
Prezes
Polskiego Klubu Ekologicznego**

Szanowna Pani Prezes

W nawiązaniu do przekazanego przez Państwa organizację stanowiska organizacji pozarządowych zaangażowanych w działania na rzecz dobrego stanu wód w sprawie polityki wodnej i zmian do ustawy Prawo wodne, dziękuję za powyższe uwagi i postulaty. Uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Środowiska trwają aktualnie prace nad nowymi regulacjami w zakresie wskazanych przez Państwa problemów dotyczących gospodarki wodnej. Pragnę poinformować, że Państwa postulaty były brane pod uwagę w trakcie prac kierunkowych nad dokumentami kluczowymi dla gospodarki wodnej w Polsce. Jednocześnie zgodnie z opracowanymi dokumentami, tj. projektem ustawy – Prawo wodne, aktualizacją planów gospodarowania wodami i planami zarządzania ryzykiem powodziowym pragnę poinformować, że przedmiotowe dokumenty są aktualnie na ostatnim etapie przygotowań.

Odpowiednio do opracowywanych dokumentów, pragnę poinformować, że zgodnie z założeniami nowej ustawy planuje się w szczególności doprecyzowanie regulacji w materii prawnej obejmującej cele środowiskowe i zasady ochrony wód, w celu położenia nacisku na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód, w miejsce nacisku na obowiązek ich utrzymywania. Projekt ustawy – Prawo wodne zakłada utworzenie, zgodnie ze zgłoszonym przez Państwa postulatem w zakresie zarządzania wodami, jednej instytucji – Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”. Będzie to oznaczało spełnienie zasady jedna rzeka – jeden gospodarz, a co za tym idzie przejęcie zadań aktualnie zleczanych instytucjom samorządowym. Powinno to zapewnić większą dbałość o stan zasobów

wodnych, zaś w zakresie ujednoczenia procedur wydawania pozwoleń wodnoprawnych (pozwolenia poza wyjątkami określonymi w ustawie będzie wydawał jeden podmiot – „Wody Polskie”) będzie to wprost oznaczało lepszą kontrolę zarządczą nad podmiotami korzystającymi z tego zasoby.

Zakładany zakres reformy gospodarki wodnej zmierza do wprowadzenia w obszarze regulacji nowej ustawy – Prawo wodne instrumentów zapewniających osiągnięcie celu Ramowej Dyrektywy Wodnej, jakim jest pełna realizacja zlewniowej polityki gospodarowania wodami spełniającej kryteria funkcjonalności i bezpieczeństwa oraz zrównoważonego rozwoju, efektywności ekonomicznej, trwałości ekosystemów i akceptacji społecznej zgodnie z zasadą zrównoważonego gospodarowania wodami.

Ponadto zakładanym efektem nowej regulacji prawnej jest większa od aktualnie funkcjonującej odpowiedzialność podmiotów użytkujących wody do celów gospodarczych w ramach zasady zwrotu kosztów usług wodnych, a co za tym, wraz z zastosowaniem tego instrumentu ekonomicznego (nowego systemu opłat) większe zaangażowanie użytkujących wody w oszczędne nimi gospodarowanie. Nowy system instrumentów ekonomicznych obejmie sektory gospodarki aktualnie zwolnione z opłat za pobór wód co dodatkowo (poza pozyskanymi środkami finansowymi) powinno skłonić użytkujących wody do bardziej racjonalnego korzystania z tego zasoby a co za tym idzie użytkowania bardziej przyjaznych technologii w zakresie najbardziej wodochłonnych sektorów polskiej gospodarki.

Mając na uwadze, że celem Ramowej Dyrektywy Wodnej jest ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych, obowiązki organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami w projektowanym dokumencie będą doprecyzowane przez położenie nacisku na ochronę tych wód przed zanieczyszczeniem oraz na osiągnięcie właściwych celów środowiskowych, a nie na utrzymywanie tych wód, rozumiane jako wykonywanie na tych wodach robót o charakterze utrzymaniowym. Ponadto, zgodnie z opracowywanym projektem ustawy zakłada się wyłączenie z procedury oceny oddziaływania na środowisko badań dotyczących zgodności planowanych przedsięwzięć z Ramową Dyrektywą Wodną, w tym przesłanek dla uzyskania derogacji od osiągnięcia celów środowiskowych na podstawie art. 4 ust. 7 tej dyrektywy. Badanie tych przesłanek nie będzie więc w kompetencji regionalnych dyrekcji ochrony środowiska (rdoś), ponieważ zostanie przeniesione do właściwości organów kompetentnych w sprawach gospodarowania wodami. Powyższa formuła działania, zintegrowana w jednej instytucji powinna oznaczać możliwość rzetelnego oceniania działań z zakresu gospodarki wodnej.

Odnosząc się do postulatów zawartych z grupy „działań ochronnych”, chcę podkreślić, że gospodarowanie wodami w Polsce skupia się przede wszystkim na ochronie oraz racjonalnym wykorzystaniu zasobów wodnych dla różnych celów. Szczególnego wysiłku wymagają zadania w zakresie ochrony wszystkich typów wód – rzek, jezior, wód przybrzeżnych i przejściowych oraz wód podziemnych, a także zadania związane z dalszą redukcją i kontrolą zanieczyszczeń pochodzących ze

wszystkich źródeł. Obecnie trwa procedura legislacyjna w odniesieniu do najważniejszych dokumentów strategicznych w gospodarce wodnej, tj. aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Ich celem jest poprawa jakości życia ludzi dzięki ochronie wód i racjonalnemu gospodarowaniu nimi.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza jest podstawowym dokumentem strategicznym usprawniającym proces osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu wód oraz związanych z nimi ekosystemów, a także wskazującym na konieczność wprowadzenia racjonalnych zasad gospodarowania wodami w przyszłości. Ważnym elementem każdego planu jest podsumowanie Programu wodno-środowiskowego kraju (PWŚK). Aktualizacja PWŚK jest dokumentem planistycznym zawierającym działania, których realizacja ma doprowadzić do poprawy jakości wszystkich wód oraz pozytywnie wpłynąć na stan całego środowiska wodnego. Poprawa stanu wód umożliwi dalszy rozwój i tym samym wpłynie korzystnie na życie społeczeństwa.

Aktualizacja PWŚK obejmuje działania podstawowe, wynikające z obowiązującego prawa, które wskazano do realizacji we wszystkich jednolitych częściach wód niezależnie od ich aktualnego stanu lub ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych oraz działania uzupełniające obejmujące pozostałe środki, które mogą zostać wdrożone celu osiągnięcia przez jednolite części wód celów środowiskowych. Działania uzupełniające ukierunkowane są przede wszystkim na rozpoznanie i redukcję presji odpowiedzialnych za ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Ponadto istotnym dokumentem planistycznym z zakresu gospodarki wodnej jest czwarta aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych. Obecnie trwa proces przyjmowania tego dokumentu. On również stanowi listę zadań do realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego, które pozwolą na poprawę jakości wód polskich rzek, jezior i Morza Bałtyckiego.

W kwestii postulatu, że prawo powinno gwarantować możliwość lokalnego rozwiązywania problemów dotyczących oczyszczania ścieków, poprzez wprowadzenie efektywnych systemów przydomowych oczyszczalni w miejscach, gdzie budowa systemu kanalizacji jest nieefektywna kosztowo i nieuzasadniona ekonomicznie, chcę wyjaśnić, że taka regulacja została już wprowadzona. Zgodnie z art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. 2015, poz. 469, z późn. zm.) w miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacji zbiorczej nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty, należy stosować systemy indywidualne lub inne rozwiązania zapewniające ten sam poziom ochrony środowiska. Jednym z rodzajów systemów indywidualnych są tzw. przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Odnosząc się do wsparcia finansowego dla rolników w zakresie wskazanym w Stanowisku pragnę poinformować, że działania te mogą być współfinansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

2
PODSEKRETARZ STANU
Mariusz Gębski